

Arturo Mateos i la Biblioteca Popular

enguany s'escau el 75 aniversari de la fundació de la Biblioteca Popular, una de les entitats més antigues del nostre poble i la que, amb el nom d'U.E.Montgat, sense cap mena de dubte, més ha popularitzat el nom de Montgat arreu del país. Amb motiu d'aquest aniversari, a alguns montgatins que varem iniciar la vida d'aquesta entitat ens ha vingut a la memòria, bé perquè el coneguèrem o bé per referències rebudes, el record de l'Arturo Mateos, el principal impulsor en la creació i en la organització de les activitats dels primers anys de vida de la Biblioteca Popular.

Arturo Mateos de San Roman, fill de l'enginyer basc Manuel Mateos i de Matilde de San Roman, va néixer a Madrid, la ciutat natal de la seva mare, el 17 de setembre de 1909. L'any 1920 el seu pare fou contractat per dirigir la empresa Gaillard i es va traslladar al nostre poble amb tota la família, establint la seva residència al carrer Marina.

Pràcticament passà la seva joventut entre Montgat i Barcelona, on estudià la carrera de pèrit químic i part de la d'enginyeria civil. De fortes conviccions cíviques, maldà per encomanar els seus anhels culturals al veïnat de Les Mallorquines. No havia complert els 20 anys quan, malgrat la seva joventut, aconseguí, amb la col·laboració d'en Josep Cuscó, iniciar les activitats de l'entitat que més tard, el 6 de juliol del 1931, es constituí amb el nom de Biblioteca Popular.

L'Artur la dirigí i en fou secretari fins el març del 1934. Fou llavors quan deixà el nostre poble per traslladar-se a l'Amèrica del Sud, acompanyat dels seus pares i la seva dona, la badalonina Maria Castell Galve, amb qui s'havia casat poc mesos abans.

Després de residir en diversos països d'aquell continent (Brasil, Uruguai, Argentina i Paraguai), la inseguretat motivada per la guerra del Chaco entre aquest darrer país i Bolívia, i la proposta d'una empresa de Bilbao per encarregar-se de la direcció i muntatge d'una fàbrica de productes químics, l'impulsaren a tornar temporalment a Espanya amb tota la família.

L'inici de la guerra civil els agafà a Bilbao i les conviccions antifeixistes de l'Arturo –a Montgat fou activista del Bloc Obrer i Camperol–, el portaren a allistar-se voluntari de l'exèrcit republicà. Fou destinat com a capità al batalló Lenin, essent capturat per les tropes italianes, passant la resta de la guerra en els penals del Dueso i la Tabacalera. Mentrestant la

seva dona Maria, amb la seva mare i la filla Ester (nascuda el 1935, poc temps d'arribar a Bilbao), es refugiaren a França, a casa d'un germà de la Maria. D'altra banda, els seus pares Manuel i Matilde tornaren a Montgat per fer-se càrrec altre cop de la direcció de l'empresa Gaillard, que havia estat col·lectivitzada.

Finalitzada la guerra civil, aplegats tota la família a Bilbao, l'any 1940 accepten l'oferta per assumir la direcció del muntatge de la fàbrica de productes químics IQCSA a Santa Cruz de Tenerife, on nasqué el seu fill Raúl.

L'any 1955 l'Artur, amb Maria i el seu fill Raúl i la mare de la seva dona, emigrà altre cop a Brasil, desenvolupant les seves activitats en diverses zones del país, fins assentar-se definitivament a Sao Paulo, on morí l'1 de gener del 1967, sense haver pogut tornar a aquell Montgat de la seva joventut i que mai va oblidar doncs, en un lloc preferent de la seva llar, sempre va poder contemplar un escrit d'homenatge i record que els companys de la Biblioteca Popular li varen oferir quan va deixar el nostre poble.

Abelard Chimisanas i Julià